

Posudek vedoucí na diplomovou práci

Leony Šlajchrtové

POETIKA ŽIVLŮ V BÁSNICKÉM DÍLE SOPHIE DE MELLO BREYNER ANDRESENOVÉ

Objekt svého zájmu si diplomantka zvolila po zralé úvaze shodou okolností v době, kdy se bez jejího vědomí připravovalo první české knižní vydání Andresenové próz s obsáhlou studií o autorce. Záhy nato kniha vyšla a „neorané pole“ se přirozeně o něco zúžilo, přestože diplomantka se hodlala soustředit na dílo básnické: publikovaná studie Silvie Špánkové se totiž zasvěceně dotýkala i této oblasti autorčiny tvorby. Současně tím však přibyla další cenná položka sekundární bibliografie v češtině a mimo to vstřícná brněnská konzultantka, která nezištně zapůjčila materiály, z nichž sama vycházela. Zadání práce nakonec položilo důraz na promítnutí tematiky živlů do Andresenové básnické tvorby, na jejíž předběžné ucelené prezentaci se rozhodlo stavět.

Diplomantka tedy v těchto intencích svou práci rozčlenila kromě krátké úvodní kapitoly do tří stěžejních kapitol: kapitola v celkovém pořadí druhá je v náhledu na dílo vedena zřetelem biografickým v kontextu literárněhistorického, a vzhledem k okolnostem také šířeji společensko-politického vývoje. Diplomantce se podařilo chronologii díla (jejíž inspirativní předobraz figuruje ve zmíněné první české knižní publikaci) věrohodně začlenit do logiky životopisného i dobového kontextu, jednotlivé sbírky s takřka katalogizující přehledností stručně charakterizovat a svou argumentaci už v této fázi podložit citacemi. Kapitola třetí se věnuje Andresenové poezii jako takové, charakterizuje ji z hlediska formálních aspektů tvorby, jejích inspiračních zdrojů i motivických konstant a na základě konkrétních ukázek z díla i sekundární literatury nabízí možnosti interpretace. Konečně Čtvrtá kapitola se s doprovodem ilustrativního konkrétního materiálu zabývá titulní problematikou přírodních živlů v jejich čtyřech základních podobách elementů vody, země, ohně a vzduchu. Práci doplňuje kompletní soupis díla Sophie de Mello Breyner Andresenové včetně překladů do češtiny.

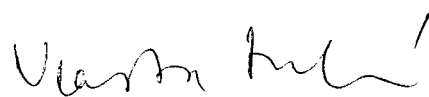
Po formální stránce práci není až na drobnosti co vytknout. Diplomantka dodržela formální náležitosti, osvojila si platný úzus citací, vyvarovala se chyb v češtině. Bibliografie je úctyhodná a svědčí o jejím seriózním přístupu. Kladně hodnotím i to, že dokázala zúročit poznatky získané konzultacemi: pokud z nich vzešly i některé úpravy přeložených citací, bylo to vždy na základě už předloženého překladu předem vybrané pasáže a v zájmu zabránění možné dezinterpretaci obtížného textu. Vzhledem k tomu, že jsem průběžně sledovala, jak se práce rodí a postupně zraje, mohu jen litovat, že poslední konzultace spadaly už do období prázdnin.

Diplomantka odvedla kus poctivé práce, jejíž výsledek možná není efektní, ale určitě je efektivní. V zájmu pochopení souvislostí přečetla řadu děl, která se do práce nutně vždy explicitně nepromítla, ale mají nepopiratelnou cenu rozšíření osobního vzdělanostního obzoru. Cním si jejího citlivého přístupu ke konkrétním básním a snahy o vlastní neokázalý výklad včetně překladové verze. Co se přínosu práce týče, možná poněkud nečekaně je její nezpochybnitelné těžiště patrně spíše v oné první, původně „přípravné“ fázi, která podává ucelený výstižný obraz básnického díla Andresenové v patřičných souvislostech. Možná právě proto, že toto dílo vykazuje takovou míru setrvačnosti a zdánlivé vyvázanosti z času, je chronologické a mírně sociologizující hledisko oporou jinak těžko postižitelné vývojové linie. Jakmile je tato vůdčí nit opuštěna, ocitáme se jaksi „mimo čas“ a odtud vyrazíme

k jednotlivým „výletům“ s návratem na základnu, z nichž si pokaždé přinášíme něco obohacujícího a podstatného, ale obraz už je napříště mírně nespojitý. Sama problematika žvlů přináší nepochybně celou řadu inspirativních momentů, i když její podání „shora“ není všude stejně utříděné a dotažené, částečně opakuje to, k čemu se dospělo už v předchozích kapitolách (občas i věrohodněji, např. v souvislosti s řeckou inspirací), a nepřichází s kvalitativně výrazně novým závěrem.

Navzdory těmto výhradám se domnívám, že předložená diplomová práce plně zaslouží, aby byla doporučena k obhajobě. Otázku výsledné známky ponechávám ze své strany otevřenou v rozpětí výborně až velmi dobře.

V Praze 10. září 2007

PhDr. Vlasta Dufková

